

Bdhj20 2018 Joh 6

Vier zondagen achter elkaar spreekt de Schrift ons nu al over brood, brood van leven, brood uit de hemel. Voedsel voor onze levensreis. Begint die volgehouden aandacht niet een beetje te lijken op de hedendaagse reclame voor voeding? Er gaat immers geen week voorbij of we worden door media en reclamefolders bestookt met aanbiedingen en adviezen voor ons voedselpatroon.

In de Schrift gaat het er vandaag niet veel anders aan toe. Ook daar wordt reclame gemaakt en worden mensen aangesproken en geprikkeld om toch vooral het aanbod niet te laten schieten.

In de eerste lezing hoorden we hoe de wijsheid haar dienaressen uitstuurt om de spijs aan te prijzen die vrouwe wijsheid in de aanbieding heeft. Met verve wordt haar waar onder de aandacht gebracht. Ze belooft niet zo maar brood voor een dag, nee, de spijs en drank die zij aanbiedt, belooft niet alleen het hart te sterken, maar belooft bovenal voedsel te verschaffen voor de ziel.

Voedsel, waar leef je van en waar leef je voor? Dat is een simpele maar ver reikende vraag. Misschien stellen we haar niet elke dag even bewust, maar al die reclame die ons overspoelt, probeert niets anders dan ons antwoord op die vraag in een wel bepaalde richting te sturen. 'Dat moet je hebben of eten,' want anders blijf je niet op het juiste gewicht of mis je toch echt een lekkernij. Maar veel van wat ons alle dagen wordt aangeprezen, is spijs die het hart niet echt kan vullen, brood dat je met honger achterlaat.

Voedsel, waar leef je van en waar leef je voor? We leven van brood, wis en waarachtig, maar er is veel verschil in brood. En dan denk ik niet aan de enorme sortering brood die je tegenwoordig bij bakker en supermarkt vindt. Dan denk ik aan het brood van een gedeelde tafel, het brood van de vriendschap of het brood van de dankzegging, maar ook aan het brood van de bitterheid, brood van de schuld, brood van de eenzaamheid, brood der tranen. We eten meer soorten brood dan we soms vermoeden. En het brood dat we eten zegt iets over onszelf.

Je bent of wordt wat je eet, is een veel geciteerd woord. Daar steekt veel wijsheid in, want het is niet om het even wat wij eten. Dat eten bepaalt niet alleen onze lichamelijke conditie, maar ook onze geestelijke gezondheid. Wie het brood eet van de bitterheid en de wrok, verhardt en verkankert van binnen. Zo'n leven levert niets op dan doornen en distels. Hoe anders het brood van de vriendschap of dat van de vrijgevigheid. En wie in de samenleving steeds weer het brood van de haat en de discriminatie verkoopt, verkoopt niet alleen spijs die niet voedt, maar erger, hij zorgt voor een zieke, een verziekte samenleving.

Voedsel, waar leef je van en waar leef je voor? In de eerste lezing uit het boek der Spreuken werd ijverig reclame gemaakt voor de aanbieding van de Wijsheid. We herkennen de verkooptechniek, maar als we niet goed opletten, zien we misschien niet het verschil met onze hedendaagse verkopers. Die mogen nog zo'n mooi verhaal hebben, als puntje bij paaltje komt, steekt er altijd een adder onder het gras. Hoe mooi hun verhaal of koopwaar ook is, tenslotte willen ze er hun eigen beurs mee spekken.

Hoe anders de reclame voor de wijsheid. Wat die aanbiedt, heeft niet tot doel er zelf beter of rijker van te worden, nee, ze maakt reclame voor een gave die om niet wordt gegeven. Vrouwe wijsheid, zij is volgens de Schrift thuis bij God vanaf het begin van de schepping en zij nodigt ons aan haar tafel omdat ze delen wil, ja, omdat ze alles geven wil wat haar eigen is. 'Schuif aan mijn tafel en eet van mijn spijs, en je zult de weg van de wijsheid leren bewandelen'. Dat is een aanbod om bij stil te blijven staan. Zij biedt brood voor meer dan een hongerige maag, ze reikt spijs aan die zin en richting geeft aan het bestaan.

Waar leef je van en waar leef je voor? De wijsheid geeft zichzelf en dan vallen in eens dat voedsel waarvan en waarvoor je leeft samen. Is dat niet wat er gebeurt als twee mensen van elkaar houden en samen verder willen gaan op het levenspad? Waar leven ze van en waar leven ze voor? Ze leven van elkaars liefde en ze leven voor elkaars liefde. Daar komt geen reclame aan te pas, maar een woord waarin je jezelf geeft, met huid en haar, met hart en ziel, met al wat je bent en hebt.

Met die wijsheid in ons hart, kunnen we misschien ook beter begrijpen wat er in het evangelie van vandaag op het spel staat. 'Ik ben het levende brood dat uit de Hemel is neergedaald.' Die woorden konden niet bij iedereen op bijval rekenen. Ook hier wordt iets aangeprezen, het lijkt er zelfs op dat Jezus zichzelf aanprijst, Maar let op, hij zet zichzelf niet in de kijker, hij biedt zich aan als een gave Gods. Waar hij zelf zo overvloedig in deelt, de liefde die hem bewoont als geen ander, Hij biedt ze aan als levend brood. Hij kan niet anders, want die liefde van God is een brood dat er om vraagt gedeeld te worden.

Waar leef je van en waar leef je voor? Wij leven niet van brood alleen, en Jezus evenmin. Een gevulde maag is nog geen gevuld leven. Wij leven pas ten volle als ons leven smaakt naar de liefde die om niet gegeven wordt, de liefde die de Vader ons toedraagt in de Zoon die zichzelf geeft, aan ons, voor ons. Hij geeft niet iets of een beetje van dit of dat, hij geeft zichzelf, opdat de liefde die hem vervult, de ziel zou zijn van ons bestaan.

Waar leef je van en waar leef je voor? Ons wordt vandaag brood uit de hemel aangeboden. Laten wij het met open handen ontvangen. Laten wij dankbaar naderen tot de tafel van het leven, dat wij worden wat wij ontvangen, het lichaam van Christus, brood van leven voor elkaar. AMEN.